

EESTI PÕLLUMAJANDUSLOOMADE JÕUDLUSKONTROLLI AS

Ülevaade andmete kogumisest ja kasutamisest.

Kaivo Ilves, 17.09.2026

MIKS RÄÄKIDA ANDMETEST?

Andmed on uus raha.
Andmed on uus kuld.
Andmed on uus nafta.

Andmed ja
andmetega seotud
terminid tekitavad
meis emotsiooni.

MIKS ME ANDMEID KOGUME?

1

SEADUS

Me täidame mingit seadusest tulenevat kohustust, mis kehtib kõigile.

2

TOETUS

Täidame mingit täiendavat nõuet, et saada toetust.

3

HARJUMUS

Mingid andmed olid kunagi olulised ja me hakkasime mõõtma protsessi, aga probleem lahenes ja andmeid registreeritakse/kogutakse jätkuvalt.

4

VAJADUS

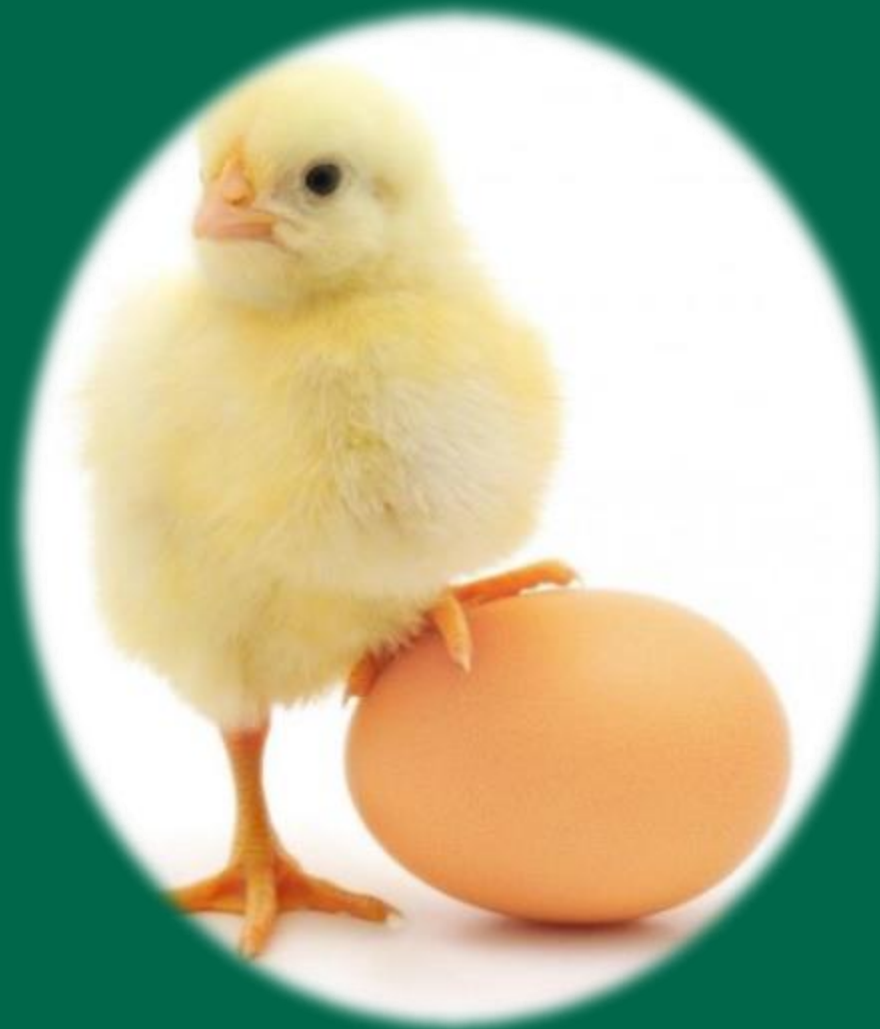
Me kasutame andmeid otsustusprotsessis ja me mõõdame tulemusi.

Kui palju me kasutame andmeid?

Kas enne oli muna või kana?

Mis andmeid
koguda?

Mis infot me
vajame?

Minu tähelepanek

Meil räägitakse palju andmete kogumisest, kui kohustuse panekust.

Meil räägitakse vähem sellest, mis eesmärki andmete kogumine täidab.

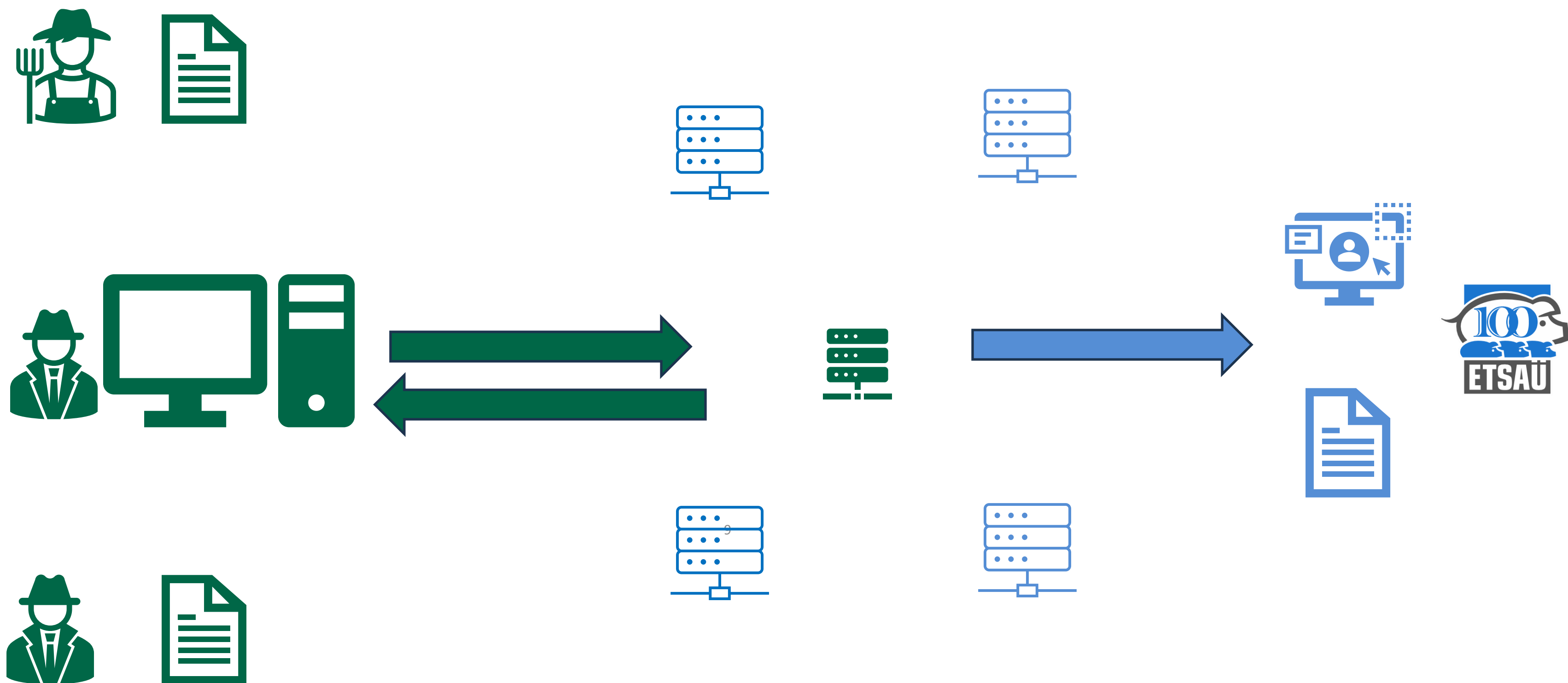
Tihti unustatakse rääkida sellest, kuidas andmeid töödeldakse või kes ja kuidas infot kasutab.

Üldiselt ei saada aru, et kvaliteetsete andmete kogumine on kallid ja kuuleme liiga tihti „andke andmeid“.

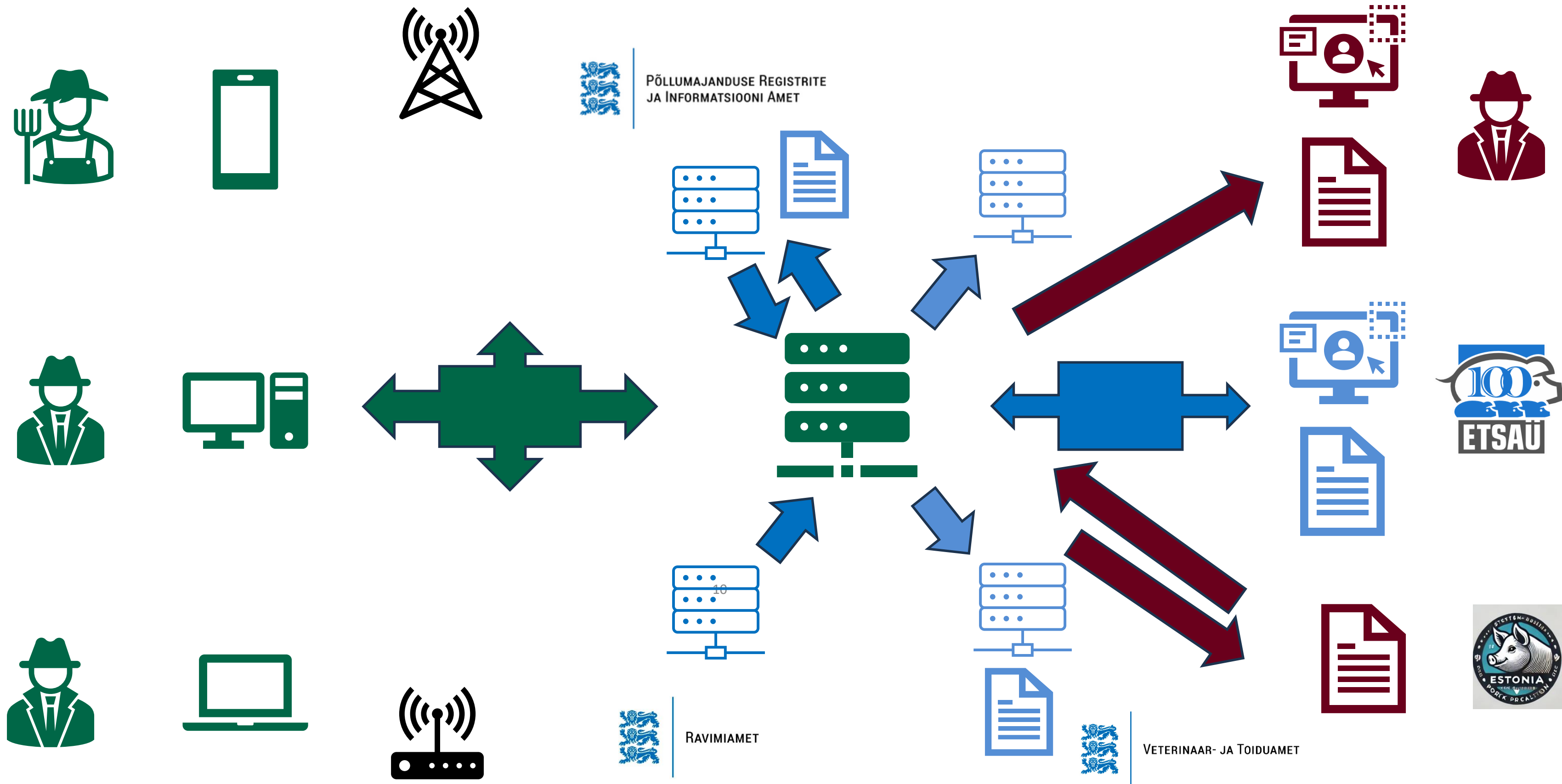

2025. aasta Possu
üleminek

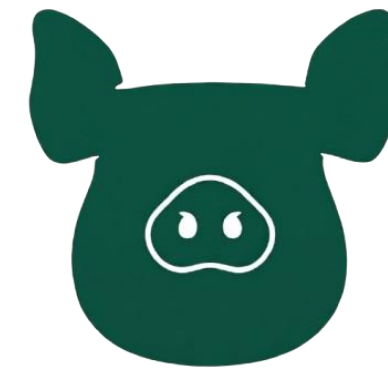
POSSU 3

Possu 3

- Olime seotud ühe ja konkreetse arvutiga
- Andmeid anti või saadeti teistele
- Platvorm ise oli viitsütikuga pomm ehk aegunud ja kokkukukkumise ootel
- Arendusi ei olnud enam võimalik teha
- Andmevahetused olid tülikad
- Andmed olid taastatavad kui varukoopia oli saadetud andmebaasi

Possu 4

- Kasutaja ei ole enam seotud konkreetse töökohaga
- Samal ajal on võimalik kasutada mitmel inimesel
- Andmeid/rolle/töid jagatakse
- Internet: arvuti, tahvel, telefon
- Erinevate süsteemide integreerimine võimalik
- Andmevahetused mugavamaks
- Andmed kaitstud

Andmete registreerimise süsteemist

Andmete kasutamise süsteemiks!

Possu olevik ja tulevik

Andmehõive. Üldine andmemudel on paigas ja andmete kogumine on tehniliselt võimalik kõikjalt, kus on internet. Andmevahetus, sünkroonimine, andmete sisestamine, häälsisestamine, AI (käsiteksti digitaliseerimine) ...

Andmetöötlus. Toimiv ja kokkulepitud reeglistik. Kokkuleppeid saame muuta jooksvalt. Me ise kehtestame „mängureeglid“ ja oskame termineid selgitada.

Kasutajate haldus. Loomapidaja otsustus ja vastutus, kes ja mida võib teha.

Andmete/informatsiooni näitamine/kasutamine. Kõikjal, sobival viisil ja vastavalt üldisele soovile. Integratsioon on kahepoolne. Ajafaktor muutub kriitiliseks ja seda eelkõige farmi poolelt.

Possu kasutamine (11.08–10.09)

Possu kasutajaid:

- 21 farmi
- 35 + 8 kasutajat

Possu kasutamine:

- 687 logimist
- 410 kasutuspäeva
- 16 kasutajat kasutasid >15 päeval (7, >20 p)
- TOP3 kasutajat: 26, 24 ja 22 päeval

Andmete kasutamine

Lihtne tabel

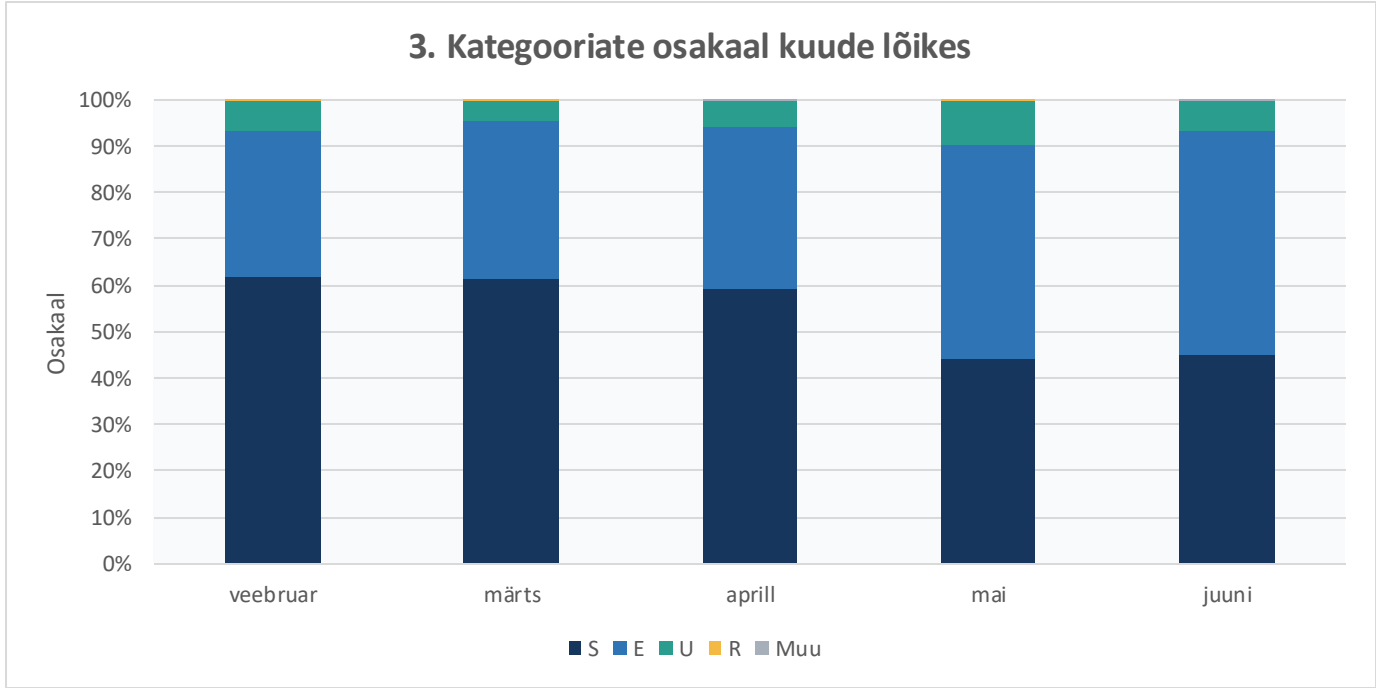
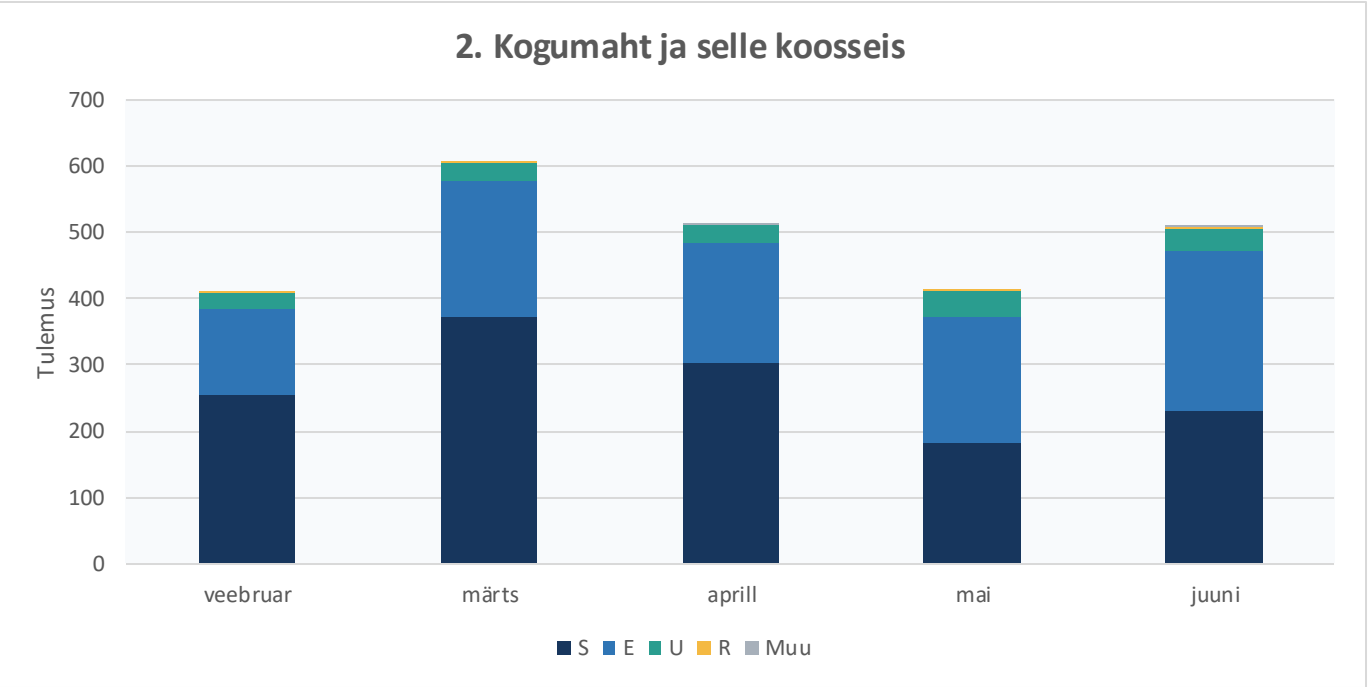
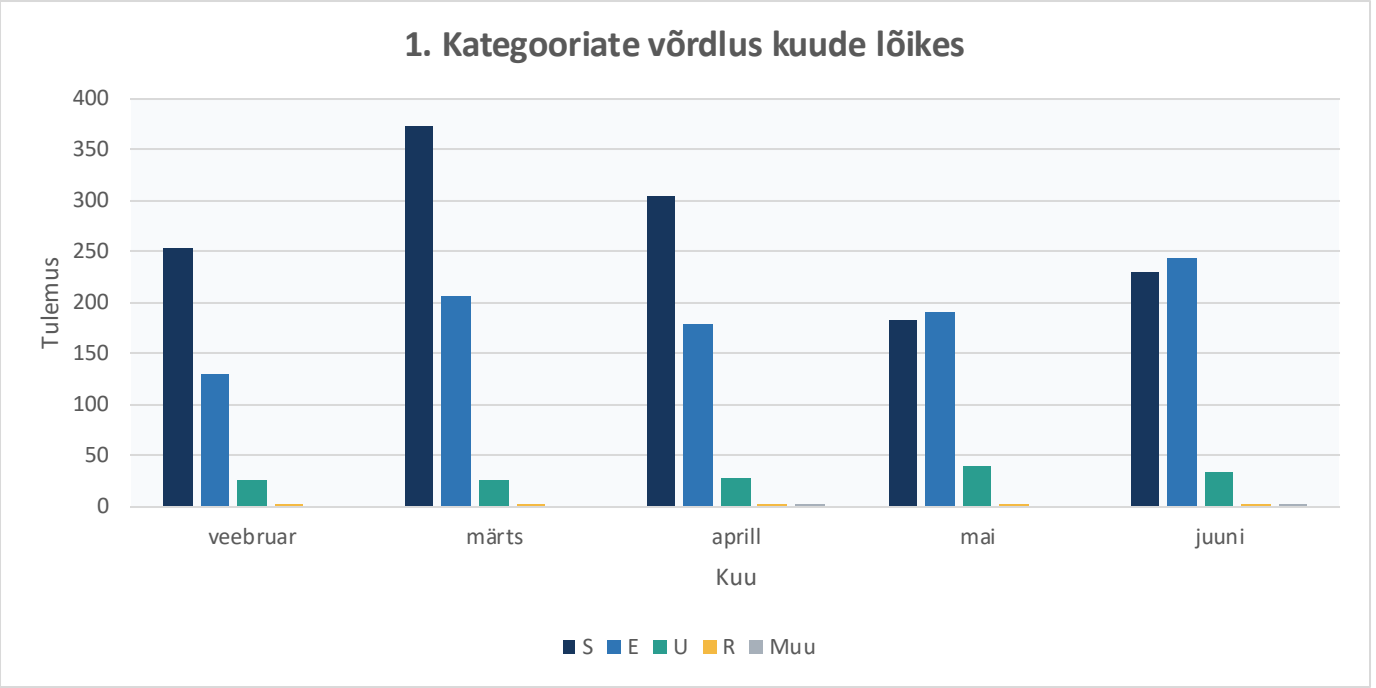
	Veebruar	Märts	Aprill	Mai	Juuni
S	254	373	304	182	229
E	129	206	179	190	244
U	25	26	28	39	33
R	2	2	1	2	1
Muu			1		1

Võimalusi

Piiramatult

20–30 mõistlikku

3–5 ülevaatlikut

TOOTMISNÄITAJATE VÕRDLUS

vs Keskmine

vs Eesmärk

Tabel

Graafik

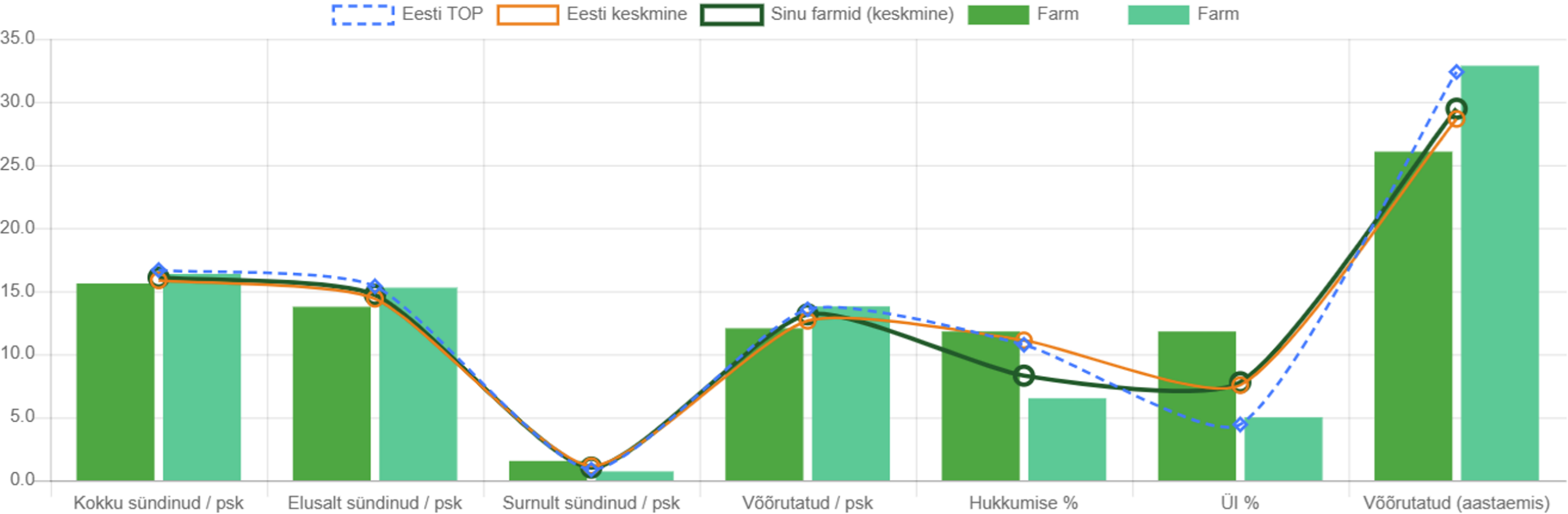
2026

2025

NÄITAJA	EESTI TOP	EESTI KESKMINE	SINU FARMID (KESKMINE)	FARM	FARM
Kokku sündinud / farm	13 304	9 834	14 661	10 596 +762	18 726 +8 892
Elusalt sündinud / farm	12 304	8 930	13 410	9 338 +408	17 481 +8 551
Surnult sündinud / farm	649	706	921	1 036 +330	806 +100
Võõrutatud põrsaid / farm	11 088	7 863	12 345	8 218 +355	16 471 +8 608
Kokku sündinud / psk	16,7	15,9	16,1	15,6 -0,3	16,4 +0,5
Elusalt sündinud / psk	15,4	14,4	14,7	13,8 -0,6	15,3 +0,9
Surnult sündinud / psk	0,9	1,1	1,0	1,5 +0,4	0,7 -0,4
Võõrutatud põrsaid / psk	13,6	12,6	13,2	12,0 -0,6	13,8 +1,2
Imikpõrsaste hukkumise %	10,8%	11,1%	8,3%	11,8% +0,7	6,5% -4,6
Poegimise %	86,9%	79,9%	80,3%	71,9% -8,0	86,3% +6,4
ÜI %	4,4%	7,5%	7,8%	11,8% +4,3	5,0% -2,5
Võõrutatud põrsaid / AE	32,4	28,7	29,5	26,1 -2,6	32,9 +4,2

MÕNED NÄITED: Juhtimislaud

Pesakonna näitajad ja kaod (%)

TÕUG	KOKKU	KULT	EMIK	NE	VE	NE+VE	1-3 PSK EMISEID	4-6 PSK EMISEID	7-... PSK EMISEID	KESK. TI	KESK. J_SAV	KESK. V_SAV	KESK. K_SAV	EMIKUTE KESK. VANUS	EMISTE KESK. VANUS	KULTIDE KESK. VANUS
L	59	1	1	9	48	57	13	33	2	31.3	115.7	126.8	129.1	0.6	2.2	1.0
Y	58	0	6	9	43	52	22	20	1	32.1	113.5	125.6	126.7	0.6	1.9	0.0
LxY	272	0	17	36	219	255	155	55	9	31.8	115.9	128.3	130.3	0.5	1.8	0.0
YxL	155	0	17	14	124	138	73	49	2	31.6	112.4	126.3	126.8	0.5	1.9	0.0
	544	1	41	68	434	502	263	157	14	31.7	114.4	126.8	128.2	0.5	2.0	1.0

MÕNED NÄITED: Juhtimislaud

Lae alla Exceli failina

Kopeeri tabeli sisu

Prindi

Otsi kõikide tulemuste seast:

Ravim	Ravimi tüüp	ATC	Pakend	Kordi	Loomi	Kogus
1488742 Tolfine 100ml 1TK	valuvaigisti	QM01AG02	1488742	489	489	530.7
1539660 Marbonor 100ml 1TK	antibiootikum	QJ01MA93	1539660	28	14	140
1800289 Tullavis 100ml 1TK	antibiootikum	QJ01FA94	1800289	13	13	12.4
1557963 Enzaprost 50ml 1TK	hormoon	QG02AD01	1557963	38	38	76
1785865 Animeloxan 100ml 1TK	valuvaigisti	QM01AC06	1785865	10	4	59
1087769 Fatroximin 36TK	antibiootikum	QG51AA06	1087769	1	1	2
1097793 Norocillin 100ml 1TK	antibiootikum	QJ01CE09	1097793	8	2	22
1707139 Vetroxy LA 100ml 1TK	antibiootikum	QJ01AA06	1707139	63	63	146.5
1716960 Ketosol-100 100ml 1TK	valuvaigisti	QM01AE03	1716960	2	2	14
1139004 Marbocyl 10% 100ml 1TK	antibiootikum	QJ01MA93	1139004	28	10	140
1147137 Vetrimoxin LA 100ml 1TK	antibiootikum	QJ01CA04	1147137	1257	1257	2361.8

Lae alla Exceli failina

Kopeeri tabeli sisu

Prindi

Otsi kõikide tulemuste seast:

Aasta	Pria ehitis	Kategooria	Sigade arv	Pakend	Tükkide arv	Pakendite arv	Kogus	Ravimise aeg	Märkmed
2026	EE	Muu siga	11	1386446			555		
2026	EE	Muu siga	1	1461260			20		
2026	EE	Muu siga	3	1557985			45		
2026	EE	Nuumsiga	32	1386446			16		
2026	EE	Nuumsiga	127	1705609			203.2		
2026		Nuumsiga	170	1147137			85		
2026		Nuumsiga	310	1386446			155		
2026		Nuumsiga	568	1705609			908.8		

MÕNED NÄITED: Ravimite aruanded

Diagnoos	Loomi	Ravitud loomade %
Reproduktiivtrakt ja udara haigused	7	0.1
Emakapõletik	4	
Abort	1	
Mastiit Metriit Agalaktia	1	
Äge mastiit	1	
Seedeelundite haigused	3	0.1
Sooltepõletik (enteriit)	3	
Hingamisteede ja -elundite haigused	2	0
Pneumoonia	1	
Ülemiste hingamisteede haigused	2	
Teised jalahaigused	2	0
Periartriit (liigest ümbritsevate kudede põletik)	1	
Longe (muu)	2	
Teised vigastused	1	0
Trauma	1	
Muud haigused	2	0
Isutu	2	
Muud profülaktilised tööd	2965	53.1
Sise- ja välisparasiitide profülaktika	41	
Metafülaktiline antibiootikumi manustamine	526	
Koktsidioosi profülaktika	709	
Kastreerimine	368	
Vitamiinide manustamine	663	
Vaktsineerimine	2607	46.6
Vakts. parvo/punataud	51	
Vakts. tsirko/müko	1106	
Vakts. kolibakterioos	618	
Vakts. mükoplasmoos	138	
Vakts. tsirkoviirus	179	
Vakts. APP/ Haemophilus/Bordetella/Pasteurella	460	
Vakts. koli/klostridioos	54	
Vakts. parvo/tsirko/punataud	43	

Toodanguinfo

Näitajad	Väärtus
Elusalt sündinud pesakonna kohta:	14.5
Surnult sündinud pesakonna kohta:	1.3
Kokku sündinud (sh muumiad) pesakonna kohta :	16.5
Imikpõrsaste hukkumise (%):	14.7%
Võõrutatud põrsaid pesakonna kohta:	11.9
Poegimiste % (perioodi seemendustest):	0.0%
Võõrutatud põrsaid aastaemise kohta:	0.0
Ebaproduktiivsete päevade arv pesakonna kohta:	0.0
Võõrikute suremus %:	0.0 %
Nuumikute suremus %:	0.0 %

Emiste väljamineku põhjused

Põhjus	Arv	%
Sigimine	1	14.3
Jäsemehaigused	2	28.6
Vanus	1	14.3
Muud haigused/tervisprobleemid	3	42.9

MÕNED NÄITED: Karjaterviseprotokoll

FARMI VÕRDLUS KÕIGI LIHATÖÖSTUSTE FARMIDEGA

SINU FARMI JA LIHATÖÖSTUSTE KESKMISED NÄITAJAD

NÄITAJA	SINU FARM	ARKE	ATRIA	RAKVERE
Elusmass (kg)	111,4	114,5 +3,1	115,3 +3,8	115,5 +4,1
Rümbamass (kg)	80,2	82,5 +2,2	83,0 +2,8	83,2 +2,9
Rümba osakaal (%)	72,0	72,0 -	72,0 -	72,0 -
Tailiha mass (kg)	47,9	48,2 +0,3	49,3 +1,4	50,3 +2,5
Tailiha osakaal (%)	59,6	58,4 -1,2	59,4 -0,3	60,5 +0,9
Seljapeki paksus X1 (mm)	12,8	12,3 -0,6	13,5 +0,6	13,5 +0,6
Seljapeki paksus X3 (mm)	13,1	12,3 -0,9	13,5 +0,3	15,2 +2,1
Lihaskoe paksus (mm)	60,4	60,9 +0,5	62,6 +2,1	63,3 +2,9
S klass (%)	54,8	63,2 +8,4	35,6 -19,2	66,6

MÕNED NÄITED: Lihatööstuse statistika

A photograph of several pigs in a metal cage. The pigs are light pink and appear to be crowded together. The cage has metal bars and a green plastic grate floor. The text is overlaid on a white rectangular background in the center of the image.

Andmete lugemisoskus = uus kirjaoskus!

Meil on võimsad tööriistad, aga neid „masinaid“ tuleb osata juhtida.

Õiged vastused on võimalikud, kui küsime õigeid küsimusi ja me mõistame vastaja „keelt“!

POSSU TULEVIKU EESMÄRK

1

TOETAB OSTUSEID

Head otused tuginevad teadmistel ja andmetel. Possu peab pakkuma vajalikke andmeid!

Sa ei saa juhtida seda, mida sa ei mõõda!

2

LIHTSUSTAB ELU JA SÄÄSTAB AEGA

Possu ei saa ise andmeid registreerida, aga ta saab pakkuda mugavust. Possu saab aidata andmete analüüsiga mingeid protsesse toetada ja kiirendada.

3

AITAB MÄRGATA JA ANNAB TAGASISIDET

Inimesel on keeruline märgata väikeseid muutusi ja ühe farmi andmeid ei saa üldistada, aga mitme farmi andmeid küll. Enda võrdlemine teiste ja parimatega on heaks motivaatoriks.

4

RÄÄGIB EESTI SEAKASVATUSE LUGU

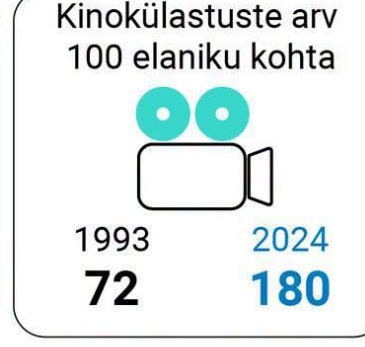
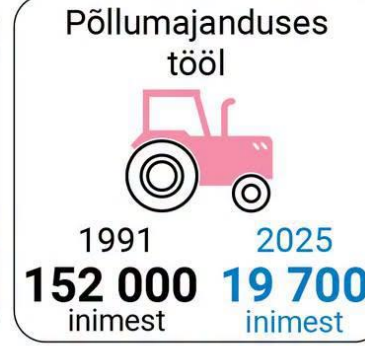
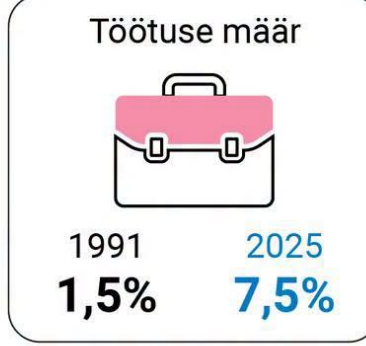
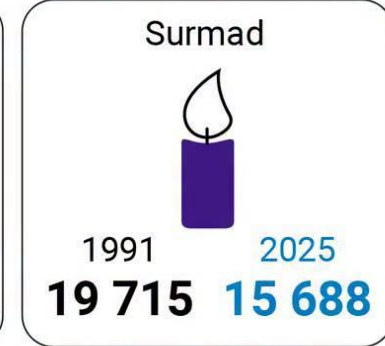
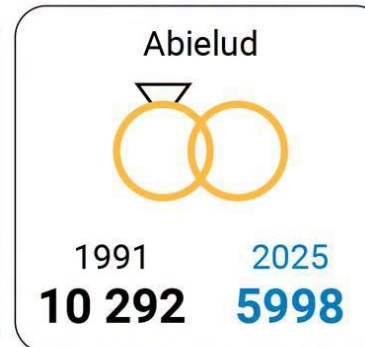
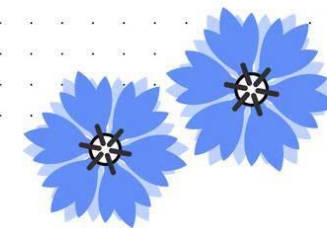
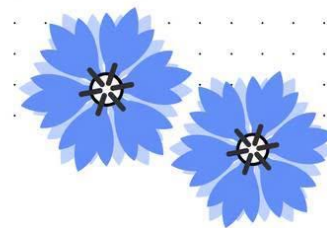
Pole vahet, kas me räägime toodangust, heaolust või kvaliteedist. Kui me lihtsalt räägime, siis see on jutt. Kui me räägime numbritega, siis see on lugu.

Palju õnne, Eesti!

Kui palju on elu 35 aastaga muutunud?

EESTI
STATISTIKA

**Meie
meeskond!**

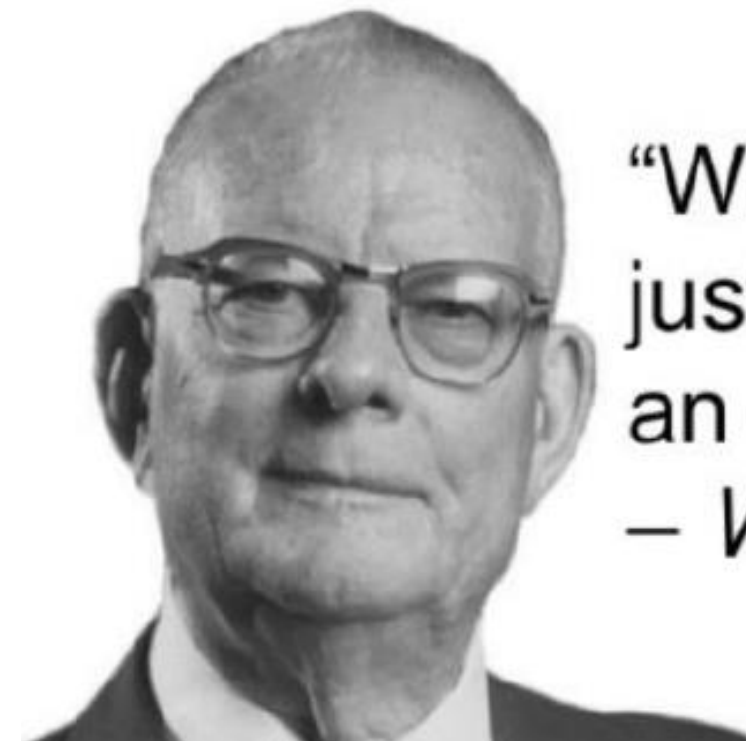
Aitäh teile: Anton, Kristjan, Liia ja Andrei!

AITÄH!

www.epj.ee

F. Tuglase 12 Tartu 50094, Estonia

Tel (+372) 738 7700

“Without data you’re
just another person with
an opinion.”
– *W. Edwards Deming*